

ĐẠI SỨ QUÁN HỢP CHỨNG QUỐC HOA KỲ

Phòng Thông tin - Văn hoá

Tầng 3, Rose Garden Tower, 6 Ngọc Khánh

Hà Nội, Việt Nam

(84-4) 831-4580 -- Fax: (84-4) 831-4601

TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ CỦA BỘ NGOẠI GIAO MỸ
CÁC VẤN ĐỀ DÂN CHỦ, 8/2000
TRÁCH NHIỆM TRONG CHÍNH QUYỀN

**HẠT LEE, BANG FLORIDA:
MỘT ĐIỂN HÌNH ĐỂ PHÂN TÍCH VỀ TÍNH TRÁCH NHIỆM**
David Pitts

Hạt Lee, một vùng đang phát triển mạnh ở bờ biển tây nam của Florida, là một trong nhiều nơi ở Mỹ các công dân có thể trực tiếp tác động đến tính trách nhiệm của chính quyền thông qua các biện pháp bỏ phiếu, tức là các dự luật và các đề án cụ thể có thể được phê chuẩn hoặc bị bác bỏ thông qua các cuộc bỏ phiếu. Cuộc bỏ phiếu gần đây nhất ở Hạt Lee được tổ chức ngày 14/3/2000. Biên tập viên David Pitts phân tích các vấn đề đặt ra với các cử tri ở đó để cho thấy các biện pháp bỏ phiếu có hiệu quả ra sao.

Jim Wood, một cư dân lâu năm của Hạt Lee, Florida, biết ngay ông sẽ bỏ phiếu như thế nào khi ông nhận được tin rằng Ban Ủy viên Hội đồng (cơ quan hành pháp của hạt) đã đề xuất tiến hành bỏ phiếu với hy vọng nhận được sự ủng hộ của cử tri đối với việc tăng thuế doanh thu từ 6 lên 7% trong 5 năm tới. Ông đã đi bỏ phiếu vào ngày 14/3/2000 và bỏ phiếu chống. Hơn 80% số người bỏ phiếu ở Hạt Lee ngày hôm đó đã bỏ phiếu tương tự. Đề án tăng thuế doanh thu đã thất bại. "Tôi nghĩ hầu hết những người khác cũng có suy nghĩ như tôi", ông nói. "Nếu cần thu thêm tiền cho ngân sách thì họ cần làm cách khác".

Hạt Lee là một trong hàng ngàn cộng đồng ở Mỹ nơi mà bỏ phiếu đã trở thành một việc bình thường. Ở 26 bang, trong đó có Florida, các cử tri có thể bỏ phiếu trực tiếp về các vấn đề của địa phương và các vấn đề cấp liên bang, cũng như buộc các quan chức được bầu ra phải có trách nhiệm về mọi công việc của họ. Các biện pháp bỏ phiếu là một ví dụ về "dân chủ trực tiếp" hoặc "trách nhiệm trực tiếp". Mặc dù một số nhà khoa học chính trị và các học giả nghiên cứu hiến pháp chất vấn về tính giá trị của các biện pháp bỏ phiếu trong một hệ thống chính quyền đại diện, song các cuộc thăm dò cho thấy hơn 2/3 cử tri ủng hộ các biện pháp đó.

Các bên đã tính toán gì trong vấn đề thuế doanh thu

Đề án tăng thuế doanh thu ở Hạt Lee "là một trận chiến khó khăn mà ngay từ đầu đã không gặp may", phóng viên Mike Hoyem của tờ News-Press nhận xét. Tờ báo này là tờ báo hàng đầu ở hạt này, có trụ sở ở Fort Myer - thành phố lớn nhất của hạt. Theo phóng viên này thì chính quyền đề xuất tăng thêm 1% thuế doanh thu để tạo thêm 310 triệu đô la trong 5 năm và số tiền này sẽ được chi cho một loạt các dự án xây dựng các công viên, thư viện, nơi tránh bão, và mở rộng nhà tù của hạt. "Nhưng họ đã không vận động mạnh mẽ cho lắm, hoặc là không biết cách vận động sao cho thật tốt", ông bình luận.

Những người ủng hộ cho kế hoạch đó thì coi đề án tăng thuế là một sự đầu tư cần thiết cho tương lai của hạt và là cách tốt nhất để thu được số tiền mà ngân sách cần. Nhưng những người phản đối lại cho rằng gánh nặng tài chính phải trao cho chính các nhà quy hoạch và xây dựng vì chính họ là những người vẽ ra các nhu cầu về các dịch vụ mới ở hạt. Thay vì tăng thuế, những người phản đối thấy cần nâng mức phí xây dựng phát triển đối với các công trình mới và phát hành trái phiếu để có nguồn tài chính cho các dự án, nếu cần. Làm thế nào để trang trải các chi phí của các hạ tầng cơ sở công cộng gắn với sự phát triển của các cá nhân là một vấn đề đang tác động đến nhiều cộng đồng ở Mỹ và trên toàn thế giới. Ở hạt Lee, các cử tri có tiếng nói trực tiếp về vấn đề này.

"Tôi bỏ phiếu cho việc tăng thuế doanh thu vì điều đó có tầm quan trọng chiến lược đối với cộng đồng này", Steve Tirey, chủ tịch Phòng Thương mại tây nam Florida nói. "Không chỉ những người thuộc giới kinh doanh bỏ phiếu thuận. Những người hiểu được những điểm phức tạp đằng sau vấn đề cũng đã bỏ phiếu thuận". Mặc dù "công tác kế hoạch của hạt này tuy tốt, song vẫn cần có thêm 200 triệu đô la dành cho các hạ tầng cơ sở mới ngay lập tức", Tirey nói tiếp. Có những cách khác để có nguồn tài chính thay cho việc tăng thuế, "nhưng không có cách nào có hiệu quả bằng". Ông tiên đoán rằng có thể thuế tài sản trong tương lai sẽ được tăng lên để bù đắp cho khoản ngân quỹ bị thiếu hụt và nhận xét rằng việc tăng thuế doanh thu là biện pháp công bằng hơn vì mọi thành phần - các chủ tài sản, những người cho thuê, những người ghé thăm hạt và cư dân của hạt - tất cả đều đóng góp.

Chiến dịch quảng bá trên báo chí

Cả những người ủng hộ lẫn những người chống đối tăng thuế doanh thu đều tìm đến báo chí địa phương để thể hiện quan điểm của mình cho những cư dân còn lại của hạt được thấy. Những người ủng hộ thành lập một nhóm gọi là "Ủy ban tìm kiếm nguồn tài chính-Một kế hoạch khả thi về tương lai của Hạt Lee" và nhóm này sẽ tìm cách vận động sự ủng hộ của cử tri. Gail Markham, chủ tịch của uỷ ban, nói "Tôi hoàn toàn tin rằng tăng thuế doanh thu là cách làm tốt nhất. Các loại phí xây dựng và phát triển đã liên tục tăng và đang dần đạt đến ngưỡng tối đa mà luật pháp cho phép. Tiền thu được từ các loại phí này thì không đủ". Bà xác nhận rằng nhóm của bà đã quyên góp được 200.000 đô la từ Cơ quan Phát triển Công nghiệp Hạt Lee (IDA) để sử dụng cho việc quảng bá quan điểm ủng hộ tăng thuế, nhưng những người phản đối thì cho rằng số tiền này đã làm các nỗ lực của bà bị thất bại.

Một chiến dịch quảng cáo trên truyền hình đã được tiến hành 6 tuần trước ngày bỏ phiếu. Nhưng chiến dịch này đã phản tác dụng khi nó nói rằng việc tăng thuế doanh thu là một cách làm tốt để tăng thu ngân sách vì việc này tác động tới cả khách tham quan lẫn các cư dân sống quanh năm ở Hạt Lee. Nhiều người dân của hạt đã tức giận về điều này vì họ cho rằng một nỗ lực như vậy sẽ làm giảm lượng khách tham quan đến với hạt, trong khi những khách tham quan này là một phần trọng yếu của nền kinh tế địa phương. Theo các số liệu của chính quyền, năm 1999, gần 2 triệu khách tham quan đã đến hạt, mang lại 1,2 tỷ đô la cho nền kinh tế địa phương.

Các đoạn quảng cáo trên truyền hình đó đã bị coi là "các chiến thuật sai lầm làm người ta sợ hãi, và là một sự lăng mạ đối với khách tham quan". Mike Hoyem nói với hãng News-Press rằng ngay cả những người ủng hộ tăng thuế cũng nghĩ tương tự. "Họ đã tiến hành một cuộc vận động tồi". Markham công nhận là chương trình quảng cáo quả là kém hiệu quả. "Chúng tôi đã thuê một nhà tư vấn từ Washington để làm chiến dịch quảng cáo này. Ông ta đã làm tổn thương cộng đồng này và cả tôi nữa". Còn về mảng quảng cáo qua các tài liệu in, các quan chức bầu cử bang đã phạt bà 400 đô la vì đã phân phát các tài liệu vận động bất hợp pháp. Hình phạt này xuất phát từ lời khiếu nại của một công dân tên là Blanchette. Ông này chỉ ra rằng các tài liệu của cuộc vận động đã không in dòng chữ mà luật quy định phải in, đó là "quảng bá vì mục đích chính trị, đã được trả tiền".

Brian Griffin, chủ tịch Hội đồng các Hiệp hội Công dân, một mạng lưới gồm hơn 100 các hiệp hội công dân và gia đình nằm rải rác khắp hạt, cũng đồng tình. Ông nói "IDA chi 200.000 đô la tiền công quỹ để hậu thuẫn cho việc tăng thuế là hành động sử dụng công quỹ sai mục đích". Nhiều người trong chính quyền phủ nhận lời quy kết này và nói rằng số tiền đó đến từ các nguồn thu của tư nhân chứ không phải tiền đóng thuế của dân. Nhưng Griffin nói ông đã

gửi đơn khiếu nại lên Sở Các Vấn đề Đạo đức bang Florida và trong đơn có viết rằng việc làm của IDA "đã vi phạm các luật của bang về công khai hoá hoạt động, theo đó các cuộc họp về chi tiêu công quỹ của hạt phải diễn ra công khai và phải được thông báo trước".

Về các chi tiêu của nhóm của ông (là nhóm chống tăng thuế), Griffin cho biết "Chúng tôi chỉ chi 12 đô la để in và phát tài liệu. Nhóm của chúng tôi dựa vào việc đăng bài hoặc phát sóng không mất tiền để truyền bá các quan điểm của mình, chúng tôi sử dụng các hình thức như "thư gửi ban biên tập" và các cuộc phỏng vấn với báo giới". Ông nói rằng nhóm của ông không thể chi cho các đoạn quảng cáo mất tiền, và dù sao đi nữa, chúng cũng không cần thiết vì "các quảng cáo của phía bên kia đã làm các cử tri thất vọng thay vì thuyết phục được họ". Đề cập đến việc đưa tin nói chung, và của tờ News-Press nói riêng, Griffin mô tả là "tuyệt vời, hết sức công bằng".

Tuy nhiên, Steve Tirey thuộc Phòng Thương mại lại cho rằng việc đưa tin đã "không công bằng" đối với những người ủng hộ việc tăng thuế. Ông lưu ý rằng tờ báo "đã nêu trong các xã luận của mình một quan điểm không có lợi cho việc tăng thuế" và sự thiên vị "thậm chí thể hiện rõ ở các trang tin". Về việc quảng cáo mất tiền, Tirey nói rằng sự thật đáng buồn đó củng cố cho kết luận rằng "các quảng cáo không ảnh hưởng gì đến kết quả của cuộc bỏ phiếu".

Các quy định về các biện pháp bỏ phiếu

Thông thường, các cử tri sẽ đi bỏ phiếu về một vấn đề khi có kiến nghị rằng vấn đề đó cần được quyết định bằng bỏ phiếu. Kiến nghị này phải hội đủ số chữ ký cần thiết theo quy định. Mary Pat Lenithan, trợ lý giám sát bầu cử, chỉ ra rằng tất cả những nơi khác của Florida cũng tiến hành tương tự. "Trước khi bỏ phiếu, cần phải thu thập được các chữ ký của một tỷ lệ cử tri nhất định-đó là 5%", Lenithan giải thích. "Những ai ủng hộ biện pháp bỏ phiếu phải sử dụng các tấm thiệp nhỏ để thu thập các chữ ký và những lời đề xuất cụ thể của họ", bà nói thêm. Văn phòng phụ trách các cuộc bỏ phiếu của hạt xác minh các chữ ký đó và báo cáo kết quả lên các uỷ viên hành pháp.

Tuy nhiên, cũng có những biện pháp bỏ phiếu không cần phải có kiến nghị trước, chẳng hạn như trường hợp bỏ phiếu về tăng thuế hồi mùa xuân năm 2000, vì theo quy định thì đây là vấn đề mà cơ quan hành pháp của hạt bắt buộc phải đưa ra để dân bỏ phiếu. Về cốt lõi, cơ quan hành pháp phải có trách nhiệm. Tirey giải thích rằng lý do là ở chỗ bang Florida yêu cầu rằng các đề án tăng giảm thuế cấp địa phương phải đưa ra để dân bỏ phiếu chấp thuận hoặc bác bỏ. "Trong trường hợp này, cơ quan hành pháp không có lựa chọn nào khác." Tirey nhấn mạnh.

Thủ tục tiến hành các biện pháp bỏ phiếu ở mỗi bang một khác, Kurt Wenner cho biết. Ông là chuyên gia về thuế thuộc tổ chức Giám sát Thuế Florida - đây là một tổ chức tư nhân, phi lợi nhuận hoạt động vì lợi ích của những người đóng thuế của bang Florida. "ở Florida, chính quyền bang đặt ra các phạm vi về các biện pháp bỏ phiếu ở các địa phương và các quy định về việc tiến hành chúng. Các cử tri cũng có thể sửa đổi hiến pháp bang thông qua quá trình trưng cầu dân ý", ông bổ sung. Ví dụ như "cách đây vài năm, các cử tri Florida đã thông qua một quy định được áp dụng trên toàn bang theo đó thuế tài sản địa phương chỉ được tăng tối đa là 3% trong một năm."

Các biện pháp bỏ phiếu mang lại "một cơ hội cho các công dân để họ có thể buộc chính quyền có trách nhiệm kịp thời về các vấn đề có liên quan tới họ, trong đó có vấn đề thuế má", Wenner nhận xét. Sự thất bại của đề án tăng thuế doanh thu ở Hạt Lee "là một ví dụ về điều này - một trong những thất bại của các đề án của chính quyền mà tôi từng được biết". Tuy nhiên, Wenner nói rằng tổ chức của ông đã so sánh các mức thuế cấp bang và cấp địa phương của Florida với 49 bang khác và thấy là chúng "thấp hơn mức trung bình".

Lịch sử các biện pháp bỏ phiếu

Các cuộc trưng cầu dân ý và các biện pháp bỏ phiếu để trực tiếp duy trì tính trách nhiệm của chính quyền thực ra đã có ngay từ những năm đầu tiên khi nền cộng hoà Mỹ mới hình thành và bắt đầu phổ biến vào 2 thập kỷ đầu tiên của thế kỷ 20 khi Phong trào Tiến bộ đang rầm rộ - đó là phong trào nhằm đưa nước Mỹ trở nên dân chủ hơn. Mặc dù các quy định về trách nhiệm của chính quyền ở mỗi bang một khác, song các quan chức của Florida cũng như các

đồng nghiệp của họ ở các bang khác đều rất cần trọng để đảm bảo rằng mọi hoạt động của họ đều minh bạch và chính xác. Điều này thật cần thiết vì tất cả các biện pháp bỏ phiếu - thực ra là tất cả các văn bản pháp lý - ở Mỹ đều có thể bị các cơ quan lập pháp xem xét lại.

Theo Thomas Cronin, tác giả cuốn Dân chủ Trực tiếp, các nhà khoa học chính trị Mỹ phân biệt một biện pháp bỏ phiếu (cho phép cử tri bỏ phiếu về các đề án cụ thể) với một cuộc trưng cầu dân ý (trong đó các cơ quan lập pháp cấp bang dành quyền quyết định cho cử tri để họ thông qua hay bác bỏ một dự luật hay một luật đang tồn tại). Các hoạt động dân chủ trực tiếp này đòi hỏi các cử tri phải có đủ thông tin và các bên đều được tiếp xúc với báo chí để nói về một vấn đề nào đó, ông nói thêm.

Trong trường hợp của Hạt Lee, cũng như trong các quá trình quyết định pháp lý khác trên đất Mỹ, việc tiếp xúc với báo giới không phải là một vấn đề. Không chỉ Điều luật Bổ xung thứ nhất trong hiến pháp bảo đảm tự do báo chí, mà còn là truyền thống mạnh mẽ của nền báo chí địa phương của Mỹ, cả trong báo in lẫn báo điện tử. Ở Hạt Lee, các hãng tin nhỏ cộng tác với các mạng lưới phát thanh truyền hình lớn mang thông tin đến mọi cư dân của hạt, tương tự như vậy là tờ báo chính của hạt, tờ News-Press. Mọi hãng tin địa phương đều đưa tin rất kỹ về vấn đề thuế doanh thu. Các đài truyền hình địa phương cũng phát các đoạn quảng cáo có nội dung gây tranh cãi được trả tiền bởi những người ủng hộ việc tăng thuế.

Những sự ủng hộ và phản đối dành cho các biện pháp bỏ phiếu

Những người ủng hộ các biện pháp bỏ phiếu coi chúng là "một sự kiểm soát có ích đối với các hành động nguy hiểm hoặc không được cân nhắc kỹ của các cơ quan lập pháp và hành pháp và là sự thể hiện của dân chủ trực tiếp", Jack Plano và Milton Greenburg - các tác giả cuốn Từ điển chính trị Mỹ - nhận xét. Những người phản đối chúng thì coi "chúng là một sự kiểm soát không cần thiết đối với một chính quyền đại diện, làm suy yếu trách nhiệm lập pháp", họ nói thêm.

Các ý kiến về các biện pháp bỏ phiếu cũng khác nhau trong giới học giả nghiên cứu hiến pháp. Nền dân chủ Mỹ nhấn mạnh sự phân quyền giữa hành pháp, lập pháp và tư pháp. Tính trách nhiệm trực tiếp có cái gì đó không ăn nhập với truyền thống về chính quyền đại diện ở Mỹ do những vị tiền bối lập quốc tạo dựng nên. Đó là lý do tại sao chúng chỉ giới hạn ở các bang và các chính quyền địa phương và là lý do để các nhà khoa học chính trị nhấn mạnh rằng các biện pháp bỏ phiếu không được thay thế các công việc của các nhà lập pháp, mà chỉ là các biện pháp bổ trợ trong một số hoàn cảnh cụ thể.

Trong 20 năm trở lại đây, khi mà số lượng các biện pháp bỏ phiếu đã ngày càng tăng lên thì những sự chống đối của một số học giả và ký giả hàng đầu đối với chúng cũng tăng theo. Nổi bật nhất là quan điểm chống các biện pháp bỏ phiếu được thể hiện trong một cuốn sách của David Broder - một cựu ký giả của tờ Washington Post. Ông cho rằng các biện pháp bỏ phiếu "trái với tinh thần của hiến pháp và hệ thống kiểm soát và cân bằng hoàn hảo của hiến pháp".

Tuy nhiên, ở Hạt Lee, hầu hết cư dân đều không có cảm nghĩ như vậy. Tất cả những người được hỏi đều nói rằng họ thích các biện pháp bỏ phiếu. Trong trường hợp bỏ phiếu về tăng thuế doanh thu, không chỉ những người phản đối tăng thuế ủng hộ công cụ dân chủ trực tiếp này mà ngay cả những người tán thành việc tăng thuế - những người mà đã bị thất bại nặng - cũng ủng hộ nó. Steve Tirey thuộc Phòng Thương mại cho rằng các biện pháp bỏ phiếu "về cơ bản là lành mạnh; mọi người nên tham gia", mặc dù các đề xuất tăng thuế "thường khó được thông qua".

Gail Makham, thuộc Ủy ban tìm kiếm nguồn tài chính-Một kế hoạch khả thi về tương lai của Hạt Lee", cũng đồng ý. "Các biện pháp bỏ phiếu ư - hoàn toàn ủng hộ". Bà không bị ám ảnh bởi thất bại trong cuộc bỏ phiếu đó và nói rằng bà sẽ tiếp tục thuyết phục các cử tri rằng tăng thuế doanh thu là điều cần thiết. "Đó là một ý tưởng tốt. Điều quan trọng là phải làm sao để cử tri cũng cảm thấy được điều đó". Bà cũng nhấn mạnh rằng khi vận động cho việc tăng thuế, những người ủng hộ phải làm công tác chuẩn bị dư luận thật cẩn thận, thật khéo léo. Cơ quan hành pháp của

hạt "đã không xác định một cách cẩn thận và cụ thể các dự án sẽ được thực hiện, sử dụng tiền ngân sách", bà nói, và đối thủ của bà - ông Brian Griffin - cũng đồng ý về điều này.

"Mọi người phải được biết họ bỏ phiếu cho cái gì", Griffin nói. "Một đề án tăng thuế doanh thu ở Hạt Charlotte (kế cận) đã được đem ra bỏ phiếu và đã được thông qua vào năm 1994 vì hạt đó nêu ra các mục đích chi tiêu ngân sách rất cụ thể. Nhưng ở Hạt Lee này, uỷ ban hành pháp đã không xác định được họ cần tiền để làm gì. Tăng thuế có thể được thông qua ở hạt này, và đã từng được thông ở hạt này, nếu như cử tri biết được cụ thể số tiền thu thêm cho ngân sách đó sẽ được chi tiêu ra sao".

Tuy nhiên chính Griffin, người rất ủng hộ các biện pháp bỏ phiếu, cũng tin rằng chúng không nên bị đem ra sử dụng bừa bãi. "Chúng ta không nên lập pháp bằng việc bỏ phiếu quá thường xuyên", ông nói, "Không thể vì quản lý chính quyền theo cách đó. Nhưng mà khi động đến tiền túi của người dân thì việc bỏ phiếu lại thể hiện được vai trò của nó". Về thành công của cuộc vận động của ông chống lại việc tăng thuế ở Hạt Lee, Griffin triết lý rằng "chúng tôi là những anh chàng tí hon xét về mặt tiền bạc trong cuộc đấu tranh này. Nhưng những chàng tí hon đã thắng".

Đó cũng là quan điểm của các cư dân của hạt, những người như Jim Wood. "Chúng tôi phải đóng cơ man là thuế ở đây", ông nói. "Tôi nghĩ rằng các biện pháp bỏ phiếu là một ý tưởng tuyệt vời, nhất là khi liên quan đến những cái ảnh hưởng đến tiền túi của bạn. Tôi chỉ mong ngày càng có nhiều người được tham gia vào những việc có ảnh hưởng trực tiếp đến họ và đừng nghĩ rằng dân chủ là chuyện đương nhiên".

Biện pháp bỏ phiếu về thuế doanh thu

Sắc lệnh 99-21 của Hạt Lee có được thông qua hay không? Theo sắc lệnh này, thuế doanh thu sẽ tăng thêm 1% và mức thuế mới sẽ được áp dụng trên toàn hạt trong khoảng thời gian từ 1/1/2000 đến 31/12/2005 và sau đó sẽ không được gia hạn nếu không được cử tri thông qua, khoản tiền phụ thu sẽ được Hạt Lee và các thành phố trực thuộc sử dụng để xây mới và nâng cấp các con đường, khu vui chơi của thanh niên, các cơ sở giáo dục pháp luật vì thanh niên, thư viện, an toàn công cộng, các thiết bị và nơi trú ẩn tránh bão. Theo điều khoản 212.055(2) của đạo luật Florida, các công dân sẽ giám sát việc chi tiêu thông qua Uỷ ban giám sát tư vấn công dân.

Luật ánh nắng mặt trời Florida

Truyền thống về chính phủ công khai ở Florida bắt đầu vào năm 1909 với việc thông qua Luật Hồ sơ Công cộng, Chương 119 trong tập hợp các đạo luật của bang. Luật này quy định rằng bất cứ hồ sơ nào được lập ra hoặc được tiếp nhận bởi một cơ quan công quyền trong quá trình hoạt động của nó phải được cung cấp công khai để công chúng thanh tra, trừ khi được cơ quan lập pháp của bang nêu đích danh được miễn công bố.

Năm 1967, luật Chính quyền dưới ánh nắng mặt trời của Florida (luật về công khai hoá các hoạt động của chính quyền) đã được thông qua, được gọi là Chương 286 trong tập hợp các đạo luật của bang và là một trong nhiều luật tương tự ở Mỹ. Luật ánh nắng mặt trời này quy định về quyền cơ bản được tiếp xúc với hầu hết các cơ quan chính quyền của bang và các cơ quan địa phương. Ban đầu, các cơ quan lập pháp không chịu sự chi phối của luật ánh nắng mặt trời. Nhưng vào năm 1990, các cử tri Florida, với đa số phiếu áp đảo, đã thông qua hiến pháp bang sửa đổi, theo đó yêu cầu nhánh lập pháp trong chính quyền bang phải tiến hành các phiên họp công khai. Năm 1992, một lần nữa hiến pháp bang được sửa đổi và luật ánh nắng mặt trời được áp dụng cả với nhánh tư pháp.

Toàn văn bằng tiếng Anh của bài viết có trên Internet tại:

<http://usinfo.state.gov/journals/itdhr/0800/ijde/pitts.htm>